

Judikatūras krājums

Lieta T-296/11

Cementos Portland Valderrivas, SA
pret
Eiropas Komisiju

Konkurence — Administratīvais process — Lēmums par informācijas pieprasīšanu —
Pieprasītās informācijas nepieciešamība — Pietiekami nopietni netiešie pierādījumi — Pārbaude tiesā —
Samērīgums

Kopsavilkums – Vispārējās tiesas (septītā palāta) 2014. gada 14. marta spriedums

1. *Konkurence — Administratīvais process — Tiesību uz aizstāvību ievērošana — Iepriekšējas izmeklēšanas posms, kas noris pirms paziņojuma par iebildumiem nosūtīšanas — Savienības tiesību vispārēja principa, kas paredz aizsardzību pret valsts varas patvaļīgu vai nesamērīgu iejaukšanos, ievērošana — Komisijas pienākums iegūt pietiekami būtiskus netiešus pierādījumus, lai rastos aizdomas par konkurences noteikumu pārkāpumu — Netiešo pierādījumu pietiekami būtiska rakstura vērtēšana*

(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 18. panta 3. punkts)

2. *Konkurence — Administratīvais process — Informācijas pieprasījums — Pieprasījuma juridiskā pamata un nolūka norādīšana — Prasība par nepieciešamo saikni starp pieprasīto informāciju un izmeklējamo pārkāpumu — Komisijas rīcības brīvība — Pārbaude tiesā — Apjoms*

(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 18. panta 3. punkts)

3. *Tiesvedība — Pieteikums par lietas ierosināšanu — Formas prasības — Kopsavilkums par izvirzītajiem pamatiem — Nepieņemamība*

(Vispārējās tiesas reglamenta 44. panta 1. punkta c) apakšpunkts)

4. *Konkurence — Administratīvais process — Informācijas pieprasījums — Komisijas pilnvaras — Robežas — Prasība par nepieciešamo saikni starp pieprasīto informāciju un izmeklējamo pārkāpumu — Pieprasītās informācijas publiskais raksturs*

(LESD 101. pants; Padomes Regulas Nr. 1/2003 18. panta 1. punkts)

5. *Konkurence — Administratīvais process — Informācijas pieprasījums — Komisijas pilnvaras — Pilnvaras iesniegt pieteikumu, kas nozīmē pieprasīto datu formalizēšanu — Robežas*

(Padomes Regulas Nr. 1/2003 18. pants)

6. *Konkurence — Administratīvais process — Informācijas pieprasījums — Komisijas pilnvaras — Robežas — Samērīguma principa ievērošana — Uzņēmumam piešķirtais atbildes sniegšanas termiņš — Samērīgā rakstura vērtēšana*

(Padomes Regulas Nr. 1/2003 18. panta 3. punkts)

1. Izmeklēšanas pasākumi, ko Komisija ir veikusi administratīvā procesa iepriekšējas izmeklēšanas posmā atbilstoši Regulai Nr. 1/2003, tostarp pārbaudes pasākumi un informācijas pieprasījumi, pēc savas būtības nozīmē pārkāpuma apgalvojumu un tie var būtiski ietekmēt aizdomās turēto uzņēmumu situāciju. Tātad ir svarīgi novērst, ka šajā administratīvā procesa posmā varētu tikt neglābjami pārkāptas tiesības uz aizstāvību, jo veiktajiem izmeklēšanas pasākumiem var būt izšķiroša nozīme, sniedzot pierādījumus par uzņēmumu nelikumīgu rīcību, par ko tie varētu būt atbildīgi.

Šajā ziņā iepriekšējas izmeklēšanas posmā papildus pārkāpumu pieņēmumiem, kurus Komisija plāno pārbaudīt, tai nevar likt sniegt norādes, proti, pierādījumus, kas tai liek domāt, ka ir ticis pārkāpts LESD 101. pants. Proti, šāds pienākums apdraudētu pastāvīgajā judikatūrā radīto līdzsvaru starp izmeklēšanas efektivitātes saglabāšanu un attiecīgā uzņēmuma tiesību uz aizstāvību saglabāšanu.

Tomēr no minētā neizriet, ka pirms lēmuma pieņemšanas atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 18. panta 3. punktam Komisijas rīcībā nebūtu jābūt pierādījumiem, kas tai liek nojaust, ka ir noticis LESD 101. panta pārkāpums.

Proti, prasība nodrošināt aizsardzību pret valsts varas patvaļīgu vai nesamērīgu iejaukšanos jebkuras personas, vai tā būtu fiziska vai juridiska persona, privātajās darbībās ir Savienības tiesību vispārējais princips. Lai ievērotu šo vispārējo principu, lēmuma par informācijas pieprasīšanu mērķim būtu jābūt ievākt dokumentāciju, kas nepieciešama, lai pārbaudītu to faktisko un juridisko apsvērumu patiesumu un apmēru, par kuriem Komisijas rīcībā jau ir informācija, kas būtu pietiekami būtiskas norādes, kuras ļauj nojaust konkurences noteikumu pārkāpumu.

Šajā ziņā vērtējums par to, vai šie netiešie pierādījumi ir pietiekami nopietni, ir jāveic, ņemot vērā, ka apstrīdētais lēmums ticis pieņemts iepriekšējas izmeklēšanas posmā, kura mērķis ir ļaut Komisijai savākt visus nozīmīgos faktus, kas apstiprina vai noliedz konkurences tiesību normu pārkāpuma esamību, un formulēt pirmo nostāju par procedūras virzienu, kā arī turpmāko rīcību. Lai to darītu, Komisija ir tiesīga nosūtīt informācijas pieprasījumus, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 18. pantu, vai izmantot pārbaudes telpās atbilstoši šīs pašas regulas 20. pantam. Tādējādi šajā stadijā nevar prasīt, lai pirms lēmuma par informācijas pieprasīšanu Komisijas rīcībā būtu pierādījumi par pārkāpuma esamību. Līdz ar to pietiek, ja minētie netiešie pierādījumi ir tādi, kas var radīt pamatotas šaubas par iespējamo pārkāpumu rašanos, lai Komisija būtu tiesīga pieprasīt papildu informācijas iesniegšanu, pieņemot lēmumu atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 18. panta 3. punktam.

(sal. ar 35., 37.–40. un 43. punktu)

2. Komisijas Regulas Nr. 1/2003 18. panta 3. punktā paredzētais pienākums norādīt informācijas pieprasījuma juridisko pamatu un mērķi ir pamatprasība, lai varētu uzskatīt, ka no attiecīgajiem uzņēmumiem pieprasītā informācija ir pamatota, kā arī lai šis uzņēmums varētu apzināties sava pienākuma sadarboties apmēru, vienlaikus aizsargājot savas tiesības uz aizstāvību. No minētā izriet, ka vienīgais, ko var lūgt Komisija, ir informācijas nodošana, kas tai ļautu pārbaudīt pārkāpumu pieņēmumus, kuri pamato izmeklēšanas veikšanu un kuri ir norādīti informācijas pieprasījumā.

Ņemot vērā Komisijas plašās izmeklēšanas un pārbaudes pilnvaras, Komisija ir tā, kurai ir jānovērtē tās informācijas nepieciešamība, ko tā pieprasa attiecīgajiem uzņēmumiem. Attiecībā uz pārbaudi, ko Vispārējā tiesa veic attiecībā uz šo Komisijas vērtējumu, jēdziens “vajadzīgā informācija” ir jāinterpretē, ņemot vērā mērķus, kuru sasniegšanai Komisijai tikušas piešķirtas attiecīgās izmeklēšanas pilnvaras. Tādējādi prasība par to, ka ir jāpastāv saiknei starp informācijas pieprasījumu un iespējamo

pārkāpumu, ir izpildīta, ja šajā procedūras stadijā minētais pieprasījums var tikt likumīgi uzskatīts par saistītu ar iespējamo pārkāpumu tādā nozīmē, ka Komisija var pamatoti uzskatīt, ka dokuments tai palīdzēs noteikt iespējamā pārkāpuma esamību.

(sal. ar 36. un 66. punktu)

3. Skat. nolēmuma tekstu.

(sal. ar 64. punktu)

4. Tāda informācija kā ar precīzo adresi saistītie pasta indeksi, ja tā ir pieejama Komisijai un tādēļ tai nav jāpieprasa tās paziņošana, ir informācijas, kas ir tikai uzņēmuma rīcībā, loģisks papildinājums. Tādējādi to iespējamais publiskais raksturs netraucē to uzskatīt par vajadzīgu Regulas Nr. 1/2003 18. panta 1. punkta izpratnē.

(sal. ar 74. un 75. punktu)

5. Tā kā ar informācijas sniegšanu Regulas Nr. 1/2003 18. panta izpratnē ir jāsaprot ne tikai dokumentu iesniegšanu, bet arī pienākums atbildēt uz jautājumiem, kas attiecas uz minētajiem dokumentiem, Komisijai nav jāpieprasa tikai pastāvošo datu iesniegšana neatkarīgi no jebkādas attiecīgā uzņēmuma iejaukšanās. Tādēļ tā var uzdot uzņēmumam jautājumus, kas saistīti ar pieprasīto datu formalizēšanu.

Tomēr šīs prerogātivas īstenošana ir pakļauta nosacījumam, ka tiek ievēroti vismaz divi principi. Pirmkārt, ar uzņēmumiem uzdotajiem jautājumiem tos nevar piespiest atzīt, ka tie izdarījuši pārkāpumu. Otrkārt, pienākums sniegt atbildes uz minētajiem jautājumiem nevar būt šim uzņēmumam nesamērīgs slogs salīdzinājumā ar izmeklēšanas vajadzībām.

(sal. ar 80. un 81. punktu)

6. Informācijas pieprasījumiem, ko Komisija ir adresējusi uzņēmumam, ir jāatbilst samērīguma principam, un uzņēmuma pienākums sniegt informāciju nevar būt šim uzņēmumam nesamērīgs slogs salīdzinājumā ar izmeklēšanas vajadzībām.

Lai izvērtētu tā sloga iespējami nesamērīgo raksturu, ar ko ir saistīts pienākums atbildēt uz jautājumiem termiņā, ko noteikusi Komisija, ir jāņem vērā apstākļi, ka lēmuma par informācijas pieprasīšanu atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 18. panta 3. punktam adresātam uzņēmumam pastāv ne tikai risks, ka gadījumā, ja tā iesniegs nepilnīgu informāciju vai to iesniegs novēloti, vai vispār neiesniegs, tai tiks uzlikts naudas sods vai kavējuma nauda, piemērojot attiecīgi Regulas Nr. 1/2003 23. panta 1. punkta b) apakšpunktu un 24. panta 1. punkta d) apakšpunktu, bet arī risks, ka tai, piemērojot minētās regulas 23. panta 1. punkta b) apakšpunktu, tiks uzlikts naudas sods gadījumā, ja tā nosūtīs informāciju, ko Komisija kvalificēs kā neprecīzu vai "maldinošu [sagrozītu]".

No minētā izriet, ka lēmumā par informācijas pieprasīšanu paredzētā termiņa pietiekamības vērtējumam ir īpaša nozīme. Proti, šim termiņam ir jāļauj adresātam ne tikai fiziski iesniegt atbildi, bet arī pārlicināties, ka sniegtā informācija ir pilnīga, precīza un nesagrozīta.

(sal. ar 86., 96. un 97. punktu)